

Café De Grenswacht

Het was warm, elf uur en ik had dorst van het fietsen. Café De Grenswacht stond op het raam. Van grens noch wacht was iets te bespeuren. Zeeuws-Vlaanderen ging naadloos over in België, dezelfde kasseien, dezelfde schamele dijkhuisjes. Ik plantte mijn fiets tegen de pui en

ging binnen. Niemand, geen klant, geen kastelein. Wat rumoerig zette ik mij aan de tap. Na een minuut of twee, ik was juist van plan “vollek” te roepen, kwam een oude, tanige, kaarsrechte vrouw sloffend van achter. Ze veegde haar handen af langs haar schort, begroette me en vroeg wat het mocht zijn. Ik bestelde een pils, ze tapte en monsterde me aandachtig. ‘Ik zal d’r zelf ook een vatten’, zei ze. Kleine zeepbelletjes spatten tussen haar vingers uiteen. “Santé”, zei ze, “zijt ge van Olland?” Ik bevestigde dat. “Van ver in Olland?” “Van Amsterdam”, antwoordde ik. “Goddomme”, zuchtte ze. “T’is knap warm”, zei ik en leegde m’n glas. “Geef er nog maar een en neemt u zelf ook wat”. Ze leegde haar glas en tapte opnieuw. Toen ze het glas voor me

neerzette keek ze me strak aan en zei op een toon die geen tegenspraak duldde, “die zijn voor mij meneer” en even daarna “ik was aan ’t wassen, maar dat kan wachten”.

Zo’n tweede bier gaat minder haastig, ondertussen zweeg ze en bleef naar me kijken. Het bekleemde me en om de stilte te verbreken zei ik dat het een mooie omgeving was, wat niet gelogen was. “Ach ja”, zuchtte ze, “ik zie dat niet meer zo”. En weer dat kijken.

Goddank, mijn tweede glas was leeg. Ik zocht in mijn zak naar geld. “Ge gaat toch zeker zo rap niet weg”, zei ze snel, “ge neemt er nog een van mij, het mag ook een druppel zijn, borrel zeggen ze bij u”. Mijn dorst was gelest en ik had best trek in een borrel, maar zei dat het beslist een rondje voor mijn rekening was. “Dat zal niet gaan”, zei ze, “ik bied aan en betaal en dat eerste bier is ook van mij. U mag hier nooit betalen”. Ik was verbijsterd, maar voor ik kon vragen waar ik dit aan te danken had, vervolgde ze “kom, drink uw druppel uit, ga mee naar achter, ik ga u iets tonen”. Gewillig liep ik achter haar aan, ze liet me voorgaan en ik kwam in een woonkeuken. “Daar”, zei ze en wees op de schoorsteen. Op de kachel stond een wasketel te koken, het was er stikkend heet. Ik keek en zag een portret van mijzelf, in Belgisch uniform. “M’n zoon, gesneuveld in veertig”, hoorde ik achter me. Ik draaide me om en zag haar tranen. Ik voelde ook de mijne. “Kom”, zei ze, en legde haar hand op mijn arm, “terug naar de staminee, we nemen er nog een”. Het werd er meer dan een. Na een uur wist ik dat zij Irma heette en dat het hier voor de inpoldering een vissershaven was. “Kijk maar naar het café aan de overkant”, zei ze, “De Zeeman midden tussen de bieten en graan”. “Ja tot ’48 was het hier goed, mossel- en garnalenvissers waren het. Er waren er ook die de Noordzee opgingen en een week of langer van huis bleven en plat- of rondvis vingen. Nu zijn het bijna allemaal steuntrekkers hier op de dijk”.

“Zelf heb ik geen klagen”, vervolgde ze, “vroeger hadden ze meer geld om te drinken, maar ze hadden minder tijd. Ze drinken niet vrolijk meer, maar ja, ze drinken”.

Op mijn beurt heb ik haar verteld wie ik was en dat ik een boerenhuis hier in de buurt zocht. “Voorbij Boekhoute staat genoeg leeg”, zei ze, hier wist ze niets. “Als u iets vindt, kom dan hier nog eens terug. Ik zie u graag”, “Als ik betalen mag, dan kom ik”, zei ik. “T’is goed vent, maar de eerste is altijd voor mij, onthoudt dat” gaf ze terug. “Tot ziens”, zei ik en was weg. Ik heb een huis gevonden en ben vaak terug geweest in De Grenswacht en er de hele menagerie leren kennen.

Allereerst was daar Lisa, Irma’s dochter. Zo rond de veertig en onnozel. Klein, een voorover hangend hoofdje, waardoor je weinig meer van haar zag dan haar dunne permanentje. Zei je iets tegen haar dan keek ze op en gaf nauwelijks verstaanbaar antwoord. Haar onderlipje hing naar beneden en liet piepkleine

ondertandjes vrij. Meestal zat ze in een fauteuiltje bij het raam en meldde wie voorbij kwam. “T’is Mon” of “t’is Alfons” zei ze dan. Een van haar benen, als het links niet was, was het rechts, was ingezwachteld en rustte op een stoel voor haar. Ze had een onuitroeibaar eczeem. Vaak had ze een bak aardappels of bonen op schoot, die traag geschild of afgehaald werden. Wie binnenkwam, maakte zijn opwachting en informeerde naar haar been. “Dank je wel”, zei ze dan en gaf een zwakke glimlach terug, die in het speeksel in haar mondhoeken verdronk. “Het weer was schoon, of niet schoon”, meer heb ik haar nooit horen zeggen. Ooit heb ik haar gevraagd naar haar gesneuvelde broer Willem. “Willem”, zei ze “Willem” en ging weer verder met schillen.

Willem. “Willem”, zei ze “Willem” en ging weer verder met schillen.

Lisa had een dochter. Fransien, veertien jaar toen, een voorhoofd als een uitspannel, heldere intelligente ogen en een glimlach als een engel. Als ze geen school ging hielp ze in het café, was gevat en wist opdringerigen goed van haar jonge lijf te houden. Zij is de spil van wat nu volgt.

LISA

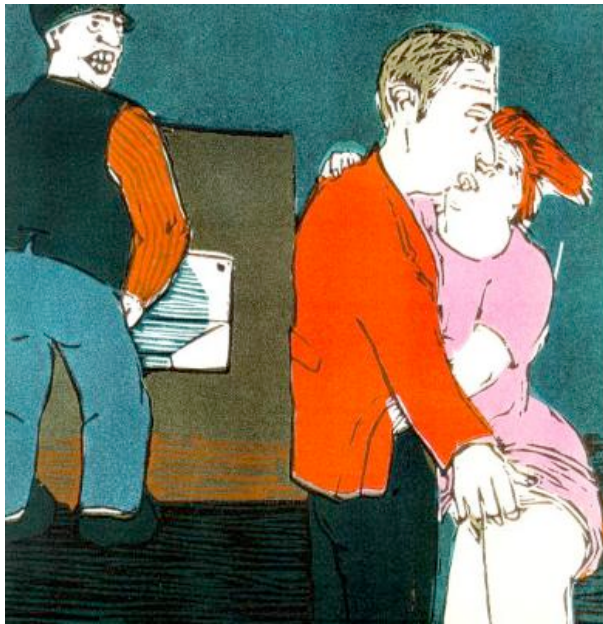
Ja, ik ben onnozel. Ik kan niet goed praten en nu nog die benen ook. “Eczeem”, zegt de dokter. “Het zal hiermee beteren” zegt hij en geeft Irma een pot zalf. Hij zegt dat al zes jaar. Vroeger was ik toch beter. Ik kon beter praten, hielp een beetje in het café en deed de boodschappen. Ik vergat nooit wat en het wisselgeld klopte altijd.

Rekenen kon ik goed. Het is of iedereen dat vergeten is. Ze zijn lief voor me, de klanten. Ieder begroet me bij het binnenkomen en geeft me een hand of een schouderklopje. Ik zeg weinig terug, ze verstaan me toch niet goed. De woorden komen niet goed uit mijn keel.

Maar weten doe ik alles precies nog, al denken ze van niet. Gister was die smeerlap weer binnen, in zijn uniform. “Dag Lisa”, zei hij en sloeg me te hard op mijn schouder. Mij aankijken deed hij niet. Hij keek meteen naar Fransien, mijn dochter, die ook zijn dochter is. Ze is veertien, Fransien, ze is knap om te zien en in haar hoofd ook, ze kan goed leren. Dat heeft zij dan van hem. Had ze op mij geleken, ze was net als ik een sukkelaar geweest. Ze helpt mijn moeder al vaak en staat achter de tap.

Gister ook, toen Cyriel binnenkwam. Irma haat hem, iedereen trouwens. Komt hij binnen, ieder zegt “Cyriel” zonder er dag bij te zeggen. Ik merk dat goed.

Mijn moeder heeft Fransien meteen naar achter gestuurd met een “vooruit ga je schoolwerk maar doen, meiske, ik zal het verder doen”. Ze is achter de tap gaan staan en heeft hem zonder vragen een trappist gegeven. Hij heeft hem uitgedronken, zijn geld neergelegd en is

naar buiten gegaan. Gesproken is er niet.

Als hij geweest is, moet ik er altijd aan denken. Vijftien jaar geleden is het nu. Ik was een stuk beter dan nu. Als er muziek was danste ik ook wel, meestal met Franske, die wel niet een sukkelaar is als ik, maar toch ook een slag weg heeft. Frans is lief en kan goed dansen en soms, achter op de koer, heeft hij me weleens gekust, en een klein beetje meer ook. Gust die de koer opkwam om te pissen, betrapte ons een keer. Hij lachte bulderend en zei “pas op Franske, straks zul je nog moeten trouwen en moet ik getuigen”. We deden niet echt wat.

Toen het kermis op Boekhoute was heeft Frans me mee uitgenomen. We hadden plezier, Frans heeft mij een roos geschoten,

op wafels getrakteerd, en we zijn in de danstent beland. We hebben gedanst bij het orgel en ook wel een pintje gedronken, maar zat waren we toch niet. Cyriel was daar ook en bood ons iets te drinken. Hij was getrouwd en bij de rijkswacht. Vroeger kwam hij vaak bij ons op café. Hij was gelijk met Willem in dienst. Willem is kapotgeschoten, hij niet, het had andersom mogen zijn.

Goed we wilden een pils, maar hij bestelde trappist voor ons. “Geeft niet”, zei hij, “geld zat” en toonde ons een prop biljetten. Telkens als ik met Frans gedanst had stond er weer een verse trappist op ons te wachten. Na drie dansen was Frans zat. Ik voelde hem ook zitten, maar minder, ik had het laatste glas stiekem leeggegooid. Cyriel heeft dan een keer met me gedanst. Ik was best trots, hij is groot en knap. Frans wilde naar huis en dat moest wel, hij kon niet goed meer staan.

“Ik zal met u meegaan”, zei Cyriel. We hebben Frans tussen ons ingenomen en zijn in het donker de dijk opgegaan, op weg naar de haven. Na honderd meter moest Frans spugen. Daarna was hij weer wat opgeknappt en kreeg weer praatjes. “Het is beter dat jij in het midden gaat”, zei hij en voor ik het wist liep ik gearmd tussen ze in. Het was maar goed ook, want ik voelde me ook een beetje dronken. Halverwege zei Cyriel “Franske je wil toch wel een keertje vrijen met Lisa, het gras is groen hier”. “Ja”, zei Frans en we zaten. Hij begon te

zoenen en drukte me achterover. Gek, ik vond het prettig om te liggen. Frans lag over me heen en trok mijn broekje uit. Verder kwam hij niet, hij viel in slaap. Cyriel, die was blijven zitten, lachte, schudde aan Frans en zei "vooruit Franske, zo gaat dat niet, je moet wel wakker blijven". Frans kreunde en rolde van me af.

"Goed ik zal het voordoen, Franske", zei Cyriel. "Nee, niet doen", zei ik, maar hij was in me en het was raak.

FRANS

Ik werd wakker doordat Gust een trap tegen mijn bed gaf. "Opstaan Frans, 's nachts een man, overdag een man", brulde z'n bas. Ik heb me rechtgezet en voelde steken in mijn kop. "Godver de godver, laat me met rust, heb ik gezegd. "Ja vloek maar", bromde Gust, "haal eens een natte lap over je smoel". Ik stond op en merkte dat ik m'n kleren nog aan had, m'n schoenen ook en scharrelde naar de kraan. Gust stond al koffie te zetten, hij kent de weg in

mijn kot. Hij is als een oudere broer voor me. "Hier", bromde hij, toen ik mijn gezicht afdroogde, "drink op". Ik dronk en moest op slag kotsen. Ik spoelde mijn mond en zei "dat lucht op". "Nou vertel op" zei Gust en ging zitten. "Nog een bak" vroeg hij en hield grijnzend de koffiepot omhoog. Ik bedankte en zei "ik weet het niet precies, ik heb gedanst met Lisa, dat weet ik". "Gedanst?" zei Gust, "alleen gedanst?" "M'n kop bonst Gust", smeekte ik, "hou op". "Wat is er dan nog meer gebeurd Franske, je was strontzat toen je met Lisa terugkwam". "Ja nog meer gebeurd? Ik denk Gust, ik denk. Ja, Cyriel was daar ook en heeft op trappist getrakteerd en we zijn zat geworden, denk ik. Goddomme Gust, ik ben ziek, waarom

al die vragen?" "Dat zal ik je vertellen broertje, omdat je moeilijkheden met Irma gaat krijgen, ze is razend en waarom zal ik je meteen maar zeggen. Jullie kwamen niet alleen

ladderzat het café binnen, jij en Lisa, die aan je arm hing en griende. Maar jij zwaaide met je vrije hand in triomf haar broekje boven je hoofd, roepend “ik heb het met haar gedaan, ik heb het gedaan”. Lisa rukte zich van je los en is blatend naar achter verdwenen. Voordat Irma, die bleek wegtrok en op je afkwam om God weet wat met je te doen, bij je was, zakte je uit jezelf in mekaar. Ik heb Irma gekalmeerd en je daarna samen met Mon naar huis gedragen en je op bed gekwakt”. “Jezus, wat erg”, zei ik, “ik weet het niet zo precies we zijn naar huis gelopen, Lisa en ik. Of was Cyriel daar ook bij? Ja, ik geloof het. Ja, hij was er ook bij. We hebben ons in het gras gezet en Cyriel zei dat ik met Lisa moest vrijen, dat weet ik nu weer. Ik zal dat wel gedaan hebben, want toen ik wakker werd zat Lisa naast me te huilen. Ik had haar broekje in m'n hand. Cyriel was weg. Van de rest weet ik niets meer, Gust, echt niet”. “En jouw broek, Frans, was die nog aan?” vroeg Gust. “Ja wel aan, maar los geloof ik, ik weet het niet.”

“Ik word er geen wijs uit”, zei Gust “en jij Franske, ga je roes uitslapen en als je nadorst krijg je ga maar niet naar Irma. Ga naar “De Zeeman”. Als je achterom loopt zal ze je niet zien binnegaan. Ik zal wel met Irma praten.” “Alsjeblieft Gust en zeg haar dat ik spijt heb, echt spijt. Ik ben bang voor Irma, bang voor haar ogen.”

GUSTAAF

Jezus wat een rotzooi heeft die halve zot ervan gemaakt. Dat hij met Lisa wat uitspookt is nog te begrijpen, maar dat gekraai in het volle café daarna, Jezus. En dan die Cyriel, wat weet die? Wat is zijn rol in het stuk? Ik kan het ‘m vragen, maar niet waar z'n vrouw bij is, en die is er altijd bij, de enkele keer dat hij hier komt. Naar hem toegaan in Watervliet? En dan? Hij zal z'n schouders optrekken en me uitlachen. Nee, het is een gluiperd, wie wordt er nou gendarm?

Ik stapte bij Irma binnen, zoals ik Franske beloofd had, haar gezicht stond op storm. Zulma, het wijf van Mon zat aan de tap. Die zat hier nooit op dit uur. Ze zou wel van Mon gehoord hebben en was meteen gaan vissen bij Irma, de teef. “Alweer dorst, Gust?”, zei ze, “je ging al vroeg bij je maatje binnen. Die zal wel hoofdpijn hebben, is het niet?” Irma zette zwijgend mijn bier voor me neer. “Dat heb je goed geraden Zulma”, antwoordde ik, “en hou jij je valse muil maar dicht, anders krijg ik ook nog hoofdpijn.” Verder zweeg ik. Irma keek me even aan, ik zag een zweem van een lach. Ook zij zweeg. Zulma dronk haar glas leeg en zei “kom, ik moest maar eens gaan, gezellig is anders, ajuus.”

Ik liet een boer, Irma zei “tot ziens Zulma en zeg tegen Mon dat er nog tachtig frank van hem staat, van gisteravond”. “k Zal het doen en ajuus” zei ze nogmaals en trok de deur iets te hard achter zich dicht.

“Ajuus”, zuchtte ik. Ook Irma zuchtte en tapte me een nieuw bier. “Wat denk jij Gust” vroeg ze, “heb je Franske gesproken?” “Ja, ik heb hem gesproken, maar veel wijzer ben niet geworden. Alleen dat Cyriel erbij was, die Frans gezegd heeft dat hij het maar eens met Lisa moest doen.” “Cyriel! Godverdomme”, zei Irma, “maar die is toch getrouwd!” “Jaja”, zei ik, “met Anna, maar getrouwde smeerlappen bestaan er ook. Hoe is het met Lisa?” vroeg ik. “Die ligt in bed en als ik haar iets vraag schudt ze haar kop heen en weer en begint te krijten. Hoe kan ik kwaad zijn op haar Gust? Het is toch een stumper en Franske is al niet veel beter”. “Zeg jij hem maar dat hij een week wegblijft. Daarna komt hij maar weer kijken. Het is zijn huis hier toch een beetje. Hij mag blij zijn dat mijn man dood is, het had er slecht voor hem uitgezien.” “Ik zal het Frans zeggen”, zei ik, “geef me nog maar een bier en trek je niets van het geklets aan. Over een week lult iedereen weer over iets anders. Het loopt met een sisser af, let op mijn woorden.”

IRMA

Gust is een goed mens, al zuipt ‘ie teveel, misschien daarom wel. Hij heeft me toen toch wel een beetje opgebeurd. Inderdaad werd er na drie dagen al niet meer over gesproken. George, die verder op de dijk woont en nog vist vanuit Terneuzen heeft voor ander nieuws gezorgd. Ik ben hem dankbaar. Toen hij ’s middags uit wilde varen en de motor startte ging er iets kapot. De monteur die erbij kwam zei dat het wel een dag kon duren. Toen George eerder thuiskwam trof hij zijn buurman Miel bij zijn vrouw in bed. Die zit nu bij haar zuster in Gent haar wonden te likken. Miel had ook schade, een gebroken neus en een gebroken arm. Jaja, motor kapot, huwelijk kapot. Miel schijnt met een hand aan het stuur regelmatig naar Gent te fietsen. Jaja, intussen zijn we twee maanden verder en Lisa is nog steeds niet ongesteld geworden. Ze

griemt niet meer, maar wat ik haar ook vraag, ze geeft geen antwoord. Een keer heeft ze gezegd “het moet van Frans zijn” en gek, het was net of ik een lachje in haar ogen zag. Gust heeft me later het hele verhaal van Franske verteld. Nou ja, voorzover je van een verhaal kan spreken. De straat wil Lisa niet meer op, ik doe dus zelf de boodschappen. Lisa maakt braaf de groente schoon en schilt de aardappels. In het café komt ze bijna niet meer, ze blijft achter. Franske is precies na een week weer binnengekomen, liet zich voor me op z’n knieën vallen en heeft met gevouwen handen om vergiffenis gevraagd. Ik heb hem recht geschopt en gezegd dat ik de maagd Maria niet was, dat ik bier schonk

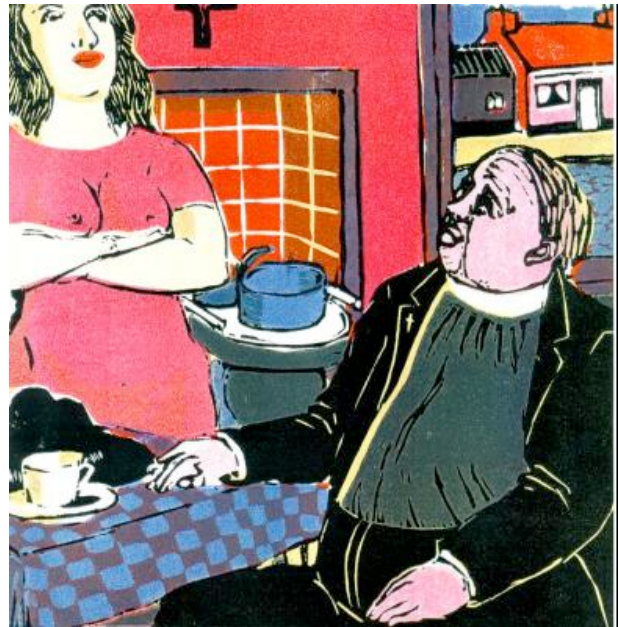
en geen wijwater. “Ik wil geen woord meer horen Frans” heb ik gezegd, en bestel nu maar waar je trek in hebt.” “Bier”, piepte hij.

Cyriel, die toch zo eens per maand met zijn vrouw binnenkwam, heb ik niet meer gezien. Nou ja, laat het kind maar komen, van wie het ook is. Van Lisa is het in elk geval. In stilte hoop ik dat Cyriel de verwekker is, want al is het een schoft, het is een knappe schoft en het zou toch op hem kunnen lijken. Als het van Franske is, Jezus wat kan er uit die twee te voorschijn komen? Ik moet er niet aan denken.

CYRIEL

Sinds enige tijd weet ik dat het niet aan mij ligt. De onderpastoor is al een paar keer bij mijn vrouw geweest. Altijd als hij mij niet thuis wist. De eerste keer had hij na wat vriendelijkheden haar gevraagd waar toch de kindjes bleven. Wat moest Anna zeggen? Dat we het geen dag oversloegen om er een te

maken misschien? Dat had die zeveraar graag gehoord. Ze heeft gezwegen, haar schouders opgehaald en gezegd “ik weet het niet, meneer de onderpastoor.” Na een tweede kop koffie was hij vertrokken. Bij zijn tweede bezoek had hij na lange aarzeling durven vragen of wij soms condooms gebruikten, die in Holland zo makkelijk te kopen waren. Anna had gekleurd, het ontkend en hem gevraagd weg te gaan. “Zullen we samen bidden voor een kindje?”, had hij nog geprobeerd. “Bidden doe ik elke dag”, heeft ze geantwoord. “Ik moet nu gaan koken. Cyriel zal straks thuiskomen.” Schielijk was hij toen de deur uitgegaan en heeft zijn hoed vergeten. Toen ik thuis kwam, heeft ze mij z’n hoed

getoond en het hele verhaal verteld. We hebben erom gelachen en ik nam mij voor hem duidelijk te maken Anna niet meer lastig te vallen. De volgende morgen vroeg heeft zijn huishoudster de hoed opgehaald. Anna deed haar open en in de gauwigheid heeft ze m’n vrouw nog de laatste roddel verteld. Of ze het al wist van Franske en Lisa van Boekhoute haven. Franske had Lisa met jong geschopt! Ze had het van Godelief van de slager, die een broer was van Zulma van Mon, die dagelijks zat werd in “De Grenswacht”, dus het moest waar zijn. “Verschrikkelijk”, zei ze nog en ging weg met haar hoed.

Ik wist mij dus vruchtbaar en ook dat Franske de vader zal heten. Ik ben zo dom en laf geweest om niet meer naar “De Grenswacht” te gaan. Anna stelde het weleens voor, maar ik heb gezegd “teveel crapuul daar, als rijkswacht kan ik daar beter niet meer komen.” Een half jaar later kwam Gust, ik stond voor het raam, op een damesfiets hier recht op de gendarmerie aangefietst. Ik was stomverbaasd, want hij verplaatst zich alleen te voet van z’n huis naar het café. Drie keer per dag, vijftig meter heen en zeventig meter terug omdat hij dan zigzagt.

Godver de godver, ik vloek nog. Hij kwam met zijn uitgestrekte klauw op me af, en ik stom, gaf hem een hand. Zijn andere klauw daalde dreunend op mijn schouder. Gelijk daverde zijn grogstem door het bureau. "Gefeliciteerd Cyriel, je bent vader geworden, een mooie dochter, het lijkt sprekend op je!" De adjudant draaide zich op zijn stoel om, keek verbaasd naar ons, z'n mond viel open. "Kom gauw een keer op kraamvisite", zei die schoft nog, grijnsde en was weg. Een paar collega's die op het gebulder waren afgekomen stonden bij de deur van het wachtlokaal en keken vragend. De adjudant vroeg "wat is dat nou Cyriel?" Ik redde me eruit en zei "ik weet het niet, een soort wraak ofzo van die gek. Twee dagen terug kwam ik hem tegen, zat natuurlijk en met heel zijn spul uit z'n broek. Ik heb hem aangehouden en gezegd dat als het nog eens zou voorkomen hij in de cel ging belanden."

"Was het op de haven?" vroeg de adjudant. "Ja" zei ik hem. "Ach daar telt dat allemaal niet", zei hij, "dat is ander volk. Hij zal gepist hebben en vergeten zijn zaak op te bergen". We lachten erom en de zaaak was gesloten. Dat alles speelde zo'n veertien jaar terug en al die tijd ben ik zo'n paar keer per jaar bij "De Grenswacht" binnengegaan om het kind te zien. Fransien, mijn dochter, waarom in godsnaam die naam? Het is een mooie meid aan het worden. Nooit heb ik Anna meegenomen bij die bezoeken. Gust zou haar kunnen kwetsen. Het is al erg genoeg dat ze nooit kinderen heeft gekregen. Nauwelijks word ik gegroet daar en Fransien wordt door Irma bij mijn komst altijd met een smoes naar achter gestuurd. Nog nooit heb ik een woord met haar kunnen wisselen. Ik zou dat graag willen!

IRMA

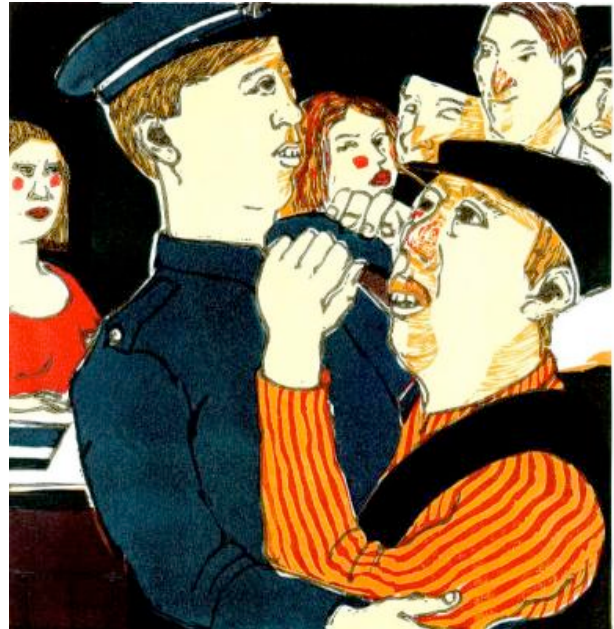
Op Frans na, weet iedereen natuurlijk dat hij de vader niet is. Iedereen zwijgt daarover, zelfs Zulma. Franske heb ik op het hart gedrukt zich nooit op zijn vaderschap voor te laten staan. "Je gaat dan hier voorgoed buiten vliegen en ook alimentatie betalen" heb ik hem gezegd. Welke van de twee dreigementen voor hem het zwaarst gewogen heeft weet ik niet, maar hij heeft me beloofd niets te laten merken en hij heeft zijn belofte gehouden. Wel stopte hij Fransien vroeger vaak een stuk chocolade toe en tegenwoordig soms een pakje sigaretten, maar nou ja, daar steekt geen kwaad in.

Lisa heeft vanaf het begin alle zorg voor het kind aan mij overgelaten en zag haar geloof ik als iets wat er was maar waar zij part noch deel aan had. Ze heeft er alleen op gestaan dat het Fransien zou heten. Daarna heeft ze ernaar gekeken, zoals je naar de kat of de hond kijkt. Ze zat al gauw weer op haar plek voor het raam, mummelde wat en schildte aardappelen. Alleen als die lafaard van een Cyriel soms langs komt wordt Lisa wat actiever. Ze gaapt hem dan voortdurend aan. Wat gaat er in haar om? Hij is nu adjudant, er prijkt een ster op zijn kraag. God zij dank is hij altijd snel weer weg. Fransien weet ik bij hem uit de buurt te houden. Wat zou er in hem omgaan?

FRANSIEN

Niemand heeft me ooit gezegd wie of waar mijn vader is en ik heb het me eigenlijk nooit afgevraagd. Hier in het café waren altijd mannen. Iedereen vaderde een beetje over me. Gustaaf het meest. Ik houd van hem, ook als hij dronken is en harde boeren laat. Hij maakte

me er vroeger altijd mee aan het lachen. Ik zit nu op de middelbare school en Linda, mijn vriendin daar, vroeg me laatst waarom ik geen vader had. Ik heb haar naar waarheid geantwoord dat ik er natuurlijk een had maar niet wist wie het was. “Ben je dan niet nieuwsgierig?”, vroeg ze. “Nee”, zei ik, maar sindsdien ben ik het wel. Ik heb het ’s avonds aan Irma gevraagd. Ze werd geïrriteerd en schudde van nee en zweeg. Toen ik aanhield knorde ze, “ik weet het niet en zeg het niet, vraag er nooit meer om.” Ze weet het dus wel, maar zal het nooit zeggen. De dag daarop kwam die gendarm Cyriel weer binnen en werd ik weer door Irma naar achter gestuurd. Waarom? Altijd is hij kort binnen en kijkt alleen mij aan. Ik heb voor ik naar achter ging hem goed aangekeken. Ik lijk wel op hem. Twee weken later was hij er weer, op een zaterdagavond. Irma was moe en lag te rusten en kon me dus niet naar achter sturen. Hij vroeg me een trappist en wilde een praatje aanknopen. Voordat hij iets kon zeggen stond Gust voor hem. Gust, die al goed zat was, pakte zijn kraag waar de ster op zat en zei dreigend “zo adjudant, je kunt er nog wel een ster bijverdienen als je eindelijk die vent oppakt die vijftien jaar terug Lisa verkracht heeft!”

Mon, Leonard en nog anderen hebben voordat het moeilijk werd Gust losgetrokken en op z’n stoel gedrukt. Hij heeft nog een paar harde boeren richting Cyriel gelaten en is in slaap gesukkeld.

Alles was me in een keer duidelijk.

Cyriel heeft zijn kraag rechtgetrokken en heeft nog een keer besteld. Iedereen zweeg stil, op

Frans na, die in z’n handen klapte en riep “Fransien muziek!” Ik heb een plaat opgezet, ben achter de tap vandaan gegaan op Cyriel toe en hoorde me zeggen “een keer dansen, meneer?” Hij dorst niet te weigeren en heeft me voorzichtig vastgepakt alsof ik een rauw ei was. “Kom”, heb ik gezegd, “u mag me wel steviger vasthouden of bent u bang om met een jong meisje te dansen? Daar steekt toch niets in, u zou mijn vader kunnen zijn.” “Ik ben je vader”, zei hij zacht. “Ik zal mijn koffer pakken en bij u komen wonen.” “Uw vrouw zal dat leuk vinden” heb ik zacht teruggezegd. Bruusk liet hij me los en stormde naar buiten. “U moet nog betalen” riep ik hem na. “Dat zal ik voor hem doen” riep Franske en hield een biljet van vijftig frank omhoog.

[startpagina](#)

